

Ujuzi wa Kiafrika dhidi ya janga

Global Africa

Jukwaa la wahariri linaongozwa na Mame-Penda Ba, profesa wa sayansi ya siasa katika Chuo Kikuu cha Gaston Berger na mkurugenzi wa LASPAD.

redaction@globalafricapress.org

Covid-19 haikutoa chaguo kwa timu za wahariri, imeongezeka juu ya vipaumbele bila fomu zaidi ya kesi, ikikasirisha programu ya wafanyakazi wa wahariri kwani imejiweka katika maeneo yote na watendaji wote.

Inazua au kukumbuka shida nyingi: kushirikiana kati ya wanadamu, wanyama, mazingira na virusi; Utawanyiko wa ajabu wa vitu na viumbe vilivyochochewa na utandawazi, (dys) inayofanya kazi katika utawala wa mifumo ya afya na afya ulimwenguni, usawa wa rangi, darasa, upatikanaji wa matibabu, lakini pia kwa utafiti wa miundombinu nk. Maswali haya, lakini pia ukubwa wa janga na athari zake nyingi ni kwamba tunahitaji kwa unyenyekevu, baada ya wengine, kujaribu kuelewa kilichotokea ulimwenguni na bara la Afrika tangu Desemba 2019.

Kuandika maswali yetu kwa wakati ni jambo la lazima. Katika muda mrefu wa historia, kwanza, kwa sababu janga hili sio la kwanza au la mwisho. Kila miaka mitano, tunaambwa, itaibuka janga mpya, haswa zoonosis. Ikiwa utabiri huu umethibitishwa-na ilikuwa katika kipindi cha 1976-2019-, basi, kwa sababu ya athari ya mshtuko wa Covid-19, kuishi itamaanisha kujadili kwa uangalifu na mara kwa mara na virusi na kutawala zaidi itahitaji zaidi kwa kufanya hivyo Chini ya tishio la athari za milipuko.

Kwa mtazamo huu, Waafrika wana changamoto kubwa na nafasi ya kumtia. Itakuwa, kwa kampuni ambazo kiuchumi na ukiritimba, udhaifu wa mifumo ya afya na hali ya kawaida ya ulinzi wa kijamii ni sifa za kimuundo, kuchukua fursa ya janga la Covid-19 kuanzisha matarajio ya utawala na ukarabati. Inakabiliwa na dharura (afya, kijamii, mazingira nk) inahitaji kuelewa aina ya «tukio» katika swalii,

How to cite this paper:
Global Africa, (2022). Ujuzi wa Kiafrika dhidi ya janga,
Global Africa, (2), pp.10-11.

© 2022 by author(s). This work is openly licensed via CC BY-NC 4.0

kushughulikia shida muhimu ambazo zinawafanya waweze kutarajia, na kubuni kisayansi na kijamii kujibu bila kupoteza mtazamo wa kuona milele Historia ya milipuko ambayo wao pia ni matokeo na ambayo wanapaswa, zaidi kuliko vile walivyofanya kwa Covid-19, kujifunza kutoka. «Sababu» hii ya kiafya kama inavyofafanuliwa tu, imepungua kisekta, inaweza kuwa dhana mpya ya sera za umma na msingi wa mikataba mpya ya kijamii ambayo bara hilo linahitaji. Kwa mtazamo huu, kuna ombi kwamba tukio la Covid lazima zaidi ya kuimarishe: ile ya umuhimu kwa nchi za Kiafrika na mashirika ya pan-african kukuza na kutekeleza sera za utafiti zilizofadhiliwa na Waafrika kwa Waafrika, zinazoungwa mkono na sera za mafunzo kwa Hakikisha kuwasili kwa utaalam mpya wenye uwezo wa kubadilisha mambo kwenye kiwango cha kisayansi na kwa suala la mazoea. Ugonjwa huo ulifunua kuwa chaguo pekee linalostahili, endelevu, na muhimu ni kufanya utafiti wa mabadiliko ya sekta zote ili maarifa ya ubunifu na muhimu yameundwa katika muktadha wa Kiafrika na ulimwengu.

Kama fursa hiyo, iko katika mabadiliko ya maarifa na uzoefu wa Kiafrika kwa bara lenyewe na kwa ulimwengu. Afrika - na kwa upana zaidi Kusini kwa jumla - ina swali la milipuko ya faida za kulinganisha ambazo haziwezi kuepukika. Kwa kweli, Bara, kama Mkurugenzi Mkuu wa Shirika la Afya Ulimwenguni (ambaye) anakumbuka, «anakabiliwa na magonjwa zaidi ya mia kila mwaka». Hali hii imependelea uzalishaji wa ufahamu mzuri wa ardhi, magonjwa na majibu:

«Bara hilo limeanzisha mifano ya majibu ambayo inafanya kazi. Waafrika wanaweza kufundisha ulimwengu wote wa mikakati, vifaa na mazoea ya ubunifu juu ya jinsi ya kujandaa, kujibu milipuko na mifumo ya ujasiri na marekebisho ya jamii mbele ya hali ngumu.»

Ujuzi huu muhimu, ambao unaathiri ugonjwa wa magonjwa, baiolojia, maduka ya dawa, modeli, biostatistics, historia, uchumi, sayansi ya kisiasa na jamii ya kijamii, lazima iwekwe zaidi na kuthaminiwa kupitia vifaa vingi: majorida, mafunzo ya mkondoni kwa wote (mbio kubwa za mkondoni mkondoni - MOOCs), kazi, filamu za maandishi, ope -EDS. Lazima waruhusu kwa kiwango cha ulimwengu maarifa bora ya milipuko na, katika ngazi ya mitaa, uamuzi ulioangaziwa zaidi, upya wa mafundisho na ufahamu wa jumla wa kampuni na taasisi. Uanzishwaji wa Jarida la Afya ya Umma ya Kiafrika (Magharibi), kwa mfano, katika ujauzito kwa miaka michache, ni muhimu. Bila shaka, pia ni kwa njia hii kwamba virusi hivi vitashinda kwa kuenea sana ambayo inashambulia macho ya kuthamini Afrika ili kuona tu vifo, vilio na utegemezi.

Kwa hivyo Afrika ya Global ilitaka kuanza kuorodhesha njia za Kiafrika za kutawala na kujadili janga hilo kwa wingi wa muktadha wa kuamua, kutoka kwa covvid na kwa upana zaidi kutoka kwa mapambano dhidi ya milipuko, ambayo imeundwa kama maarifa mpya, njia na dhana zinazoweza kutusaidia kuchukua juu changamoto maalum zilizoonyeshwa na janga. Hii ilikuwa matarajio ya suala hili maalum, lililoratibwa na Noémi Tousignant, Frédéric Le Marcis na Josiane Tantchou. Wahariri wamefanikiwa kufanya waandishi wachanga pamoja na maamuzi muhimu ya afya ya ulimwengu, masomo ya kimataifa na masomo ya kesi, na kutoa njia ya historia ya dawa za kikoloni na milipuko mingine (mipango ya mapigano dhidi ya ugonjwa wa malaria na majibu dhidi ya Ebola).

Hapa ndio mahali pa kuwashukuru sana, na vile vile wakaguzi wengi ambao walikubaliana kuunga mkono waandishi katika matoleo tofauti ya nakala zao.